

УДК 351.74/.76

О. Ю. Прокопенко,

завідувач кафедри тактичної та тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 ХНУВС,
доктор юридичних наук, старший науковий співробітник,

Д. О. Булаті,

здобувач Харківського національного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ

Показано власне бачення автора окремих сучасних проблем здійснення превентивної діяльності, виходячи із зібраної інформації від поліцейських, що безпосередньо здійснюють таку діяльність. Розкрито проблемні питання адміністративно-правового статусу Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності. Розглянуто окремі засади здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України та висвітлені розбіжності нормативного закріплення з реальним станом такої діяльності. Показано стан реалізації основних принципів діяльності Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності.

Ключові слова: *превенція, превентивна діяльність, адміністративно-правове регулювання, попередження, правопорушення, поліція.*

Одним із головних напрямів діяльності Національної поліції України є превентивна, що відобразилося у законодавстві України. Низка нормативно-правових актів містить норми, що визначають адміністративно-правовий статус Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності з визначенням цілей та завдань, спрямованих на забезпечення прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку [1, ст. 1] та надання послуг особам у межах, визначених законом.

Попри наявність низки нормативних актів, котрі врегульовують питання здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України, результати такої роботи оцінюються суспільством здебільшого негативно. Це відображується у результатах досліджень довіри громадян України до Національної поліції України. У ч. 3 ст. 11 Закону

України «Про Національну поліцію» було задекларовано і закріплено, що рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції [1, ч. 3 ст. 11]. Так, останні дослідження показали, що патрульна поліція має 35,2% довіри громадян України і ще 49,1% зазначили, що не довіряють патрульній поліції. Також 32,9% зазначили, що довіряють Національній поліції України, а 55,4% зазначили, що не довіряють [2].

Питання довіри населення є важливим для підрозділів Національної поліції України, що здійснюють превентивну діяльність, оскільки саме ці підрозділи (зокрема, патрульна поліція та дільничні) мають найбільший контакт з населенням країни, а відтак, за їхньою діяльністю складається враження про всю поліцію, що виливається в довіру чи недовіру населення.

Зважаючи на рівень довіри населення до поліції, попри нормативну врегульо-

ваність питань здійснення превентивної діяльності, вважаємо, наразі є необхідність дослідження фактичного стану такої діяльності, здійснюваної Національною поліцією України, що є однією з пріоритетних у роботі поліції. Розуміння наявної проблематики в превентивній діяльності Національної поліції України дозволить здійснити її аналіз та осмислення для надання практичних рекомендацій для удосконалення системи превенції в Україні.

Різні аспекти здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України висвітлювалися в роботах багатьох вчених. У більшості з них досліджуються окремі аспекти чи напрями здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України [3; 4].

За останній два роки різні аспекти цього питання досліджувались, зокрема, в дисертації С. В. Надобко, котрий розглядає стан та проблеми адміністративно-правового статусу Національної поліції України [5]. І. Волокітенко досліджує адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України [6], питання захисту прав людини в контексті реформування підрозділів превентивної діяльності Національної поліції були предметом обговорення під час круглого столу [7]. Метою цієї роботи є вираження власного бачення окремих сучасних проблем здійснення превентивної діяльності, виходячи із зібраної інформації від поліцейських, що безпосередньо здійснюють таку діяльність.

Новизна статті полягає в авторському погляді на проблеми, що існують при здійсненні превентивної діяльності Національною поліцією України. Завданням є висвітлення окремих адміністративно-правових засад здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України та розбіжностей нормативного закріплення з реальним станом такої діяльності; сприйняття та відображення поточних проблем здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України; аналіз стану реалізації основних принципів діяльності На-

ціональної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності.

Будь-яка діяльність державного органу, в т. ч. і превентивна діяльність Національної поліції України, здійснюється на основі його правового статусу. Правовий статус державного органу є комплексною соціально-правовою категорією, що відображає його юридичне становище у суспільстві й державі. Такий статус визнається юридичною формою існування фактичного змісту. Правовий статус органу виконавчої влади закріплюється у правових нормах у вигляді сукупності прав і обов'язків, засад його відповідальності, інших важливих ознак і властивостей органу, що характеризують його як учасника тих чи інших правовідносин.

Здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України містить низку недоліків, що впливають з її адміністративно-правового статусу та фактичного стану реалізації цього статусу. Наприклад, невизначеність повноважень її структурно-функціональних ланок; відсутність конкурсної процедури для заміщення керівних посад в органах поліції тощо [5]. З плином часу окремі проблеми вирішуються, проте стан превентивної діяльності здійснюваної Національною поліцією України, суспільством визнається незадовільним.

Відповідно до Положення про Національну поліцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877, Національна поліція відповідно до покладених на неї завдань провадить превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень [8, пп. 2 п. 4]. У складі Національної поліції України створено підрозділи превентивної діяльності, що скеровуються Департаментом превентивної діяльності. Управління превентивної діяльності входять до структури територіальних Головних управлінь (Управлінь) Національної поліції в областях. Департамент у межах компетенції реалізує державну політику у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку, безпеки дорож-

нього руху, організації роботи дозвільної системи, превентивної та профілактичної діяльності, запобігання та припинення насильства в сім'ї.

Департамент превентивної діяльності у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами та Положенням про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України, затвердженим наказом Національної поліції України від 27.11.2015 р. № 123 [9, с. 10].

Основна мета превентивної поліцейської роботи — забезпечення правопорядку й безпеки в Україні. Задля виконання цього завдання в структурі Національної поліції України створено Департамент превентивної діяльності, діяльність котрого здійснюється відповідно до положення. Департамент у межах компетенції реалізує державну політику у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку, безпеки дорожнього руху, організації роботи дозвільної системи, превентивної та профілактичної діяльності, запобігання та припинення насильства в сім'ї [10].

З прийняттям Закону України «Про Національну поліцію» змінилася не лише назва підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України на підрозділи превентивної діяльності, а й наповнення такої діяльності, що має за мету попередження та запобігання вчинення правопорушень у сфері публічного порядку. Акцент зроблено на переконання особи та усунення її злочинних задумів. При цьому в разі відсторонення від злочинних намірів не лише усуваються негативні наслідки на ранній стадії, а й наявна економія сил та засобів на боротьбу з порушниками. Метою здійснюваної поліцією превенції є усунення протиправного задуму або наміру, позбавлення особи рішучості вчинити правопорушення. Тобто превенція забезпечує недопущення переходу задуму в дієві акти поведінки [11].

У цілому такий підхід відповідає європейським та загальносвітовим тенденціям превентивної діяльності поліції. Проте в Україні є серйозна відмінність, яка полягає у тому, що багато в чому задекларовані в законодавстві та відображені у адміністративно-правовому статусі Національної поліції України положення не відповідають фактичній діяльності превентивних підрозділів поліції. Так, попри декларацію відмови від роботи поліції на статистичні показники, переважна діяльність підрозділів поліції спрямована на досягнення саме відповідності показників у роботі поліції «спущеним зверху» планам та порівнянні з показниками підрозділів минулих місяців та років.

Наприклад, одним із пріоритетних напрямів роботи структурних підрозділів поліції, є кількість направлених кримінальних проваджень до суду. Задля виконання плану всі сили і засоби, що є у розпорядженні керівників відділів поліції спрямовується на це. Так, більшість відділів поліції працюють у режимі «все задля забезпечення результатів досудового слідства». Витоки цієї ситуації йдуть з проблем здійснення досудового слідства, що потребує окремого висвітлення.

Стосовно ж підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність, то виконання видів діяльності, не пов'язаних з превенцією правопорушень часто забирає більше часу, ніж профільна робота. Так, однією з найбільших проблем є необхідність щомісяця направляти не менше визначеної кількості матеріалів до слідства. Негласні плани кількості матеріалів, котрі повинні бути направлені до слідства, ставляться майже всім підрозділам, що здійснюють превентивну діяльність, зокрема, дільничним офіцерам поліції, підрозділам ювенальної превенції та ін. Такі плани формуються залежно від кількості працівників підрозділу та складають у середньому один-два матеріали з працівника на місяць.

Але завантаження підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність, роботою, пов'язаною зі збором первинних

матеріалів не закінчується після передачі їх до слідства. Після реєстрації та направлення матеріалів, до органів досудового розслідування працівники підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність, продовжують супроводжувати матеріали. Супроводження матеріалів включає виконання низки допоміжної роботи для слідчого, зокрема, доставка людей до слідчого, доставка повістки чи клопотання на експертизу тощо. Загальна кількість часу, що використовується для виконання завдань, поставлених перед досудовим слідством, а по суті виконуваним різними підрозділами превентивної діяльності Національної поліції України, є значною, і це зменшує час для виконання безпосередньо превентивної функції, на що постійно скаржаться працівники відповідних підрозділів.

Вирішення цієї проблеми вбачається нами через структурні зміни в підрозділах Національної поліції. По-перше, створення служби детективів з об'єднанням функцій досудового слідства з розшуком. По-друге, зменшення функції дублювання, коли схожі функції покладаються на різні підрозділи, наприклад, в обласних управліннях та відділах Національної поліції. По-третє, внесення в адміністративно-правовий статус підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність, змін, а саме, обмеження можливості залучення до інших видів діяльності.

З огляду на останню пропозицію виділимо ще одну проблему здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України — підпорядкування підрозділів, що здійснюють таку діяльність. Саме з проблемою підпорядкування пов'язане залучення працівників, що здійснюють превентивну діяльність до неосновних для них видів робіт. Зокрема, для уникнення таких проблем вже другий рік патрульна поліція має вертикальне підпорядкування по структурі патрульної поліції. Патрульні поліцейські не мають прямого підпорядкування керівникам відділів поліції, таким чином вплив на них зменшено та залучення до неосновних функцій зменшено. Слід розглянути питання

подібної структури підпорядкування для всіх підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність. Таким чином, слід вносити зміни в адміністративно-правовий статус підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність.

Адміністративно-правовий статус Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності здебільшого визначається таким статусом Управління превентивної діяльності, що є провідним підрозділом з цих питань. До адміністративно-правового статусу Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності входять положення законодавства, що врегульовують загальний статус поліції та положення, котрі врегульовують саме превентивну діяльність.

Структура правового статусу Національної поліції як суб'єкта здійснення превентивної діяльності відображає його внутрішню організацію, розміщення та взаємозв'язок між його складовими елементами. Такими елементами є:

- компетенція, тобто повноваження, що охоплюють права та обов'язки щодо здійснення превентивної діяльності;

- гарантії здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України;

- відповідальність суб'єктів здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України;

- принципи, на котрих базується здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України.

Вважається, що із зазначених складових елементів правового статусу Національної поліції як суб'єкта здійснення превентивної діяльності визначальними та системоутворюючими є повноваження та відповідальність. Пояснюється це тим, що вони найбільш повно характеризують її функціональне призначення, визначають вимоги, що ставляться законодавством до Національної поліції України як до правоохоронного органу та визначають наслідки за неналежне виконання цих вимог або їх пряме порушення [5, с. 11—12].

Повноваження органів Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності розкривають завдання і функції, покладені на Національну поліцію України як суб'єкт здійснення превентивної діяльності, та відображають характер і зміст виконуваної роботи. Повноваження Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності розкриваються через її права та обов'язки.

Національна поліція України має доволі широке коло повноважень як суб'єкта здійснення превентивної діяльності. Що стосується обов'язків, то загальною вони впливають з поняття Національної поліції України та її завдань, а саме — служіння суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Повноваження поліції визначені у розділі IV Закону України «Про Національну поліцію». Вони є досить широкі і їх застосування залежить від обставин здійснення превентивної діяльності. В науці справедливо відмічається, що права й обов'язки, що входять у зміст повноважень підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України, є невід'ємними. Права поліцейських водночас є їх обов'язками, тому що такі права повинні використовуватися в інтересах служби. Повноваження підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України за способом здійснення класифікують на: організаційні, контрольні, охоронні, розшукові, примусові, профілактичні та сервісні. Адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України є неоднорідним і включає в себе повноваження підрозділів ювенальної превенції, патрульної служби, підрозділи дозвільної системи та служби дільничних офіцерів поліції, що відображено у відомчих нормативно-правових актах [6].

Стосовно питання відповідальності працівників Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності зауважимо, що воно дедалі більше знаходить своє відображення у законодавстві. Зокрема, прийнято Дисциплінарний статут Національної поліції України. Статут визначає сутність службової дисципліни в Національній поліції України, повноваження поліцейських та їхніх керівників з її додержання, види заохочень і дисциплінарних стягнень, а також порядок їх застосування та оскарження [12].

Попри часткове відображення у нормативно-правових актах лишається проблемою відсутність дієвих гарантій здійснення превентивної діяльності Національною поліцією України. Це стосується як особистих гарантій працівників Національної поліції України, що здійснюють превентивну діяльність, так і гарантій, що забезпечують можливості діяльності поліцейського при здійсненні превентивної діяльності.

Якість та ефективність здійснення превентивної діяльності і безпосередньо виконання поліцейським своїх функцій на пряму залежать від запровадження системи відповідних гарантій його роботи. Гарантії реалізації адміністративно-правового статусу Національної поліції України при здійсненні превентивної діяльності покликані забезпечити комплекс необхідних умов для ефективного виконання превентивної функції та виступають засобом обмеження владних повноважень поліції та спрямування процесу їх реалізації в русло законності [5, с. 12—13].

Розкриваючи питання гарантій реалізації адміністративно-правового статусу Національної поліції України, не можна обійти увагою питання гарантій прав та свобод самих поліцейських, що здійснюють превентивні функції. Однією з проблем лишається ставлення до поліцейських всередині самої структури Національної поліції України. Стаття 3 Дисциплінарного статуту Національної поліції України визначає обов'язок керівника поважати честь і гідність під-

легких, не допускати порушень їхніх прав та соціальних гарантій [12]. Проте в реальності кількість порушень прав самих поліцейських є великою, що виражається і в понаднормовій роботі поліцейських, і відсутності оплати понаднормової роботи, відсутності часу на відпочинок, вирішення самотужки поліцейським фінансових питань, пов'язаних зі службою, та ін. Така ситуація призводить до відтоку кадрів із поліції.

Загальні вихідні положення, які панують у державі, основні засади, керівні настанови, що визначають найважливіші правила, за якими ця діяльність організовується й здійснюється, є принципами діяльності поліції, закріплені в Законі України «Про Національну поліцію», є вихідними положеннями, на підставі яких формуються інші правові норми, в тому числі ті, що врегульовують превентивну діяльність. Законодавче закріплення цих принципів надало їм загальнообов'язкового значення та зобов'язало поліцейських при здійсненні превентивної діяльності дотримуватись їх, що, в свою чергу, безпосередньо вплинуло на адміністративно-правовий статус Національної поліції України як суб'єкта здійснення превентивної діяльності. Так, Закон визначив наступні принципи діяльності поліції: верховенство права, дотримання прав і свобод людини, законність, відкритість та прозорість, політична нейтральність, взаємодія з населенням на засадах партнерства, безперервність.

Вважаємо, що є певна диспропорція в спрямованості потуг держави до забезпечення прав та свобод різних суб'єктів, на котрих спрямована превентивна діяльність. Так, коли йдеться про правопорушення, більшість правових норм здебільшого прописують обов'язки поліцейського, що здійснює превентивну діяльність. Крім того, в суспільстві набуває широкого розголосу інформація про випадки перевищення влади поліцейським, або про неповну відповідність дій поліцейського встановленим правовим нормам, наприклад, під час зупинки ав-

томобіля. В сфері відкритості та прозорості діяльності поліції нині є значні позитивні результати, досить широко висвітлюються і негативні сторони поліцейської діяльності.

Постійне висвітлення проблеми порушення прав водія призвело до громадського осуду зазначених випадків і вимог на законодавчому рівні обмежити можливості поліцейського при здійсненні такої превентивної дії. Це призвело, в тому числі, і до судових рішень про неможливість використання технічних засобів фіксації порушень швидкісного режиму, що були у поліції. Тому тривалий час контроль швидкості руху автомобілів в Україні майже не здійснювався. Таким чином, такий позитивний напрям розвитку законодавства як закріплення норм, що обмежують повноваження поліцейських задля забезпечення прав водіїв, призвів до погіршення ситуації (яка є й так однією з найгірших в Європі) з порушенням правил дорожнього руху.

Звідси випливає, що забезпечення прав потенційного порушника правил дорожнього руху призвело до того, що інші учасники руху піддаються підвищеній небезпеці на дорозі, аж до загрози життю, що є найбільшою цінністю. Тому, вважаємо, що не слід підходити до забезпечення прав та свобод людини лише з точки зору взаємовідносин особи з поліцейським, треба дивитися ширше. Так, зупинка транспортного засобу поліцейським призводить до короткотривалого обмеження свободи пересування. При цьому, наприклад, виявлення того, що водій перебуває у нетверезому стані і, як наслідок, відсторонення його від керування автотранспортом може врятувати життя іншим людям.

Нині дотримання прав і свобод людини в превентивній діяльності Національної поліції України викликає найбільше нарікань громадськості. Навіть у Законі України «Про Національну поліцію» прописана можливість обмеження прав і свобод людини в обсязі, необхідному для виконання завдань поліції. Здійснення превентивних дій часто — безпосередньо пов'язане з такими обмеженнями і проб-

лема часто в співмірності обмежень прав і свобод людини з необхідністю таких заходів.

Наступною проблемою для всіх працівників превентивних підрозділів поліції є наявність повної залежності, особливо фінансової, підлеглого поліцейського своєму керівнику. Так, з волі керівника заробітна плата поліцейського може зменшитися вдвічі, оскільки наполовину складається з премії. І попри те, що поліцейському заборонено виконувати злочинні чи явно незаконні розпорядження та накази, йому тяжко щось протиставити керівникам. При цьому всі такі розпорядження та накази надаються усно, а повну відповідальність несе сам поліцейський.

Майже немає позитивних зрушень у питанні взаємодії на засадах партнерства підрозділів, що здійснюють превентивну діяльність, з населенням. Результати такої взаємодії можна побачити за результатами вимірювання рівня довіри населення до поліції. Як ми вже відмічали, патрульна поліція має 35,2% довіри громадян України, а Національна поліція України в цілому — 32,9%, і відсоток довіри за останні три роки має тенденцію до зниження. Відтак, можна говорити про відсутність тісної співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями у поліції, і превентивна діяльність — це саме та сфера, в котрій поліція повинна здійснювати найтіснішу взаємодію із зазначеними суб'єктами.

Досить проблемним є питання дотримання принципу безперервності в діяльності поліцейського. Зокрема, поліція не має права відмовити в розгляді звернень стосовно забезпечення прав і свобод людини, юридичних осіб, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань з посиланням, наприклад, на закінчення робочого дня. Відтак, здійснення превентивної діяльності, наприклад, у формі бесіди про недопущення правопорушень у закладах освіти (інтернатах, гуртожитках тощо) чи інших установах після закінчення робочого дня є в рамках законодавства, адже поліцейський

це робить в інтересах суспільства. Проте, чи може поліцейський після закінчення робочого дня зупиняти транспортний засіб, якщо вважає, що водій знаходиться у стані алкогольного сп'яніння? Нормативно не врегульовано питання адміністративно-правового статусу поліцейського у вихідні, святкові чи неробочі дні або після закінчення робочого дня. Наскільки принцип безперервності є всеохоплюючим, що стосується окремого поліцейського, а не поліції як органу в цілому, нині судити важко. Кожен поліцейський діє, виходячи з тих обставин, що склалися.

Висновки. Таким чином, підсумовуючи, можна зазначити, що очевидним є той факт, що превентивна діяльність Національної поліції України має низку проблем, що мають системний характер і не вирішуються роками. Попри суттєві зміни в адміністративно-правовому статусі Національної поліції України порівняно з міліцією, попри реформу блоку громадської безпеки в підрозділи, що здійснюють превентивну діяльність, основні проблеми, що негативно впливають на діяльність цих підрозділів, лишаються невирішеними. Перелічені проблеми в сукупності з проблемами фінансування призводять до низької ефективності превентивної діяльності, здійснюваної Національною поліцією України, низької мотивації поліцейських, великого відтоку кадрів, переведенню працівників до інших підрозділів та багатьом іншим негативним наслідкам. Вихід із ситуації, що склалася, вбачаємо у внесенні згадуваних нами змін до адміністративно-правового статусу Національної поліції України та зміні підходів до моделі управління у поліції. Численні приклади дієвості превенції, здійснюваної поліцією, можна побачити в більшості країн Європейського Союзу та багатьох країн світу. Вважаємо, що реформи Національної поліції України децю затягнулися в часі і не виправдали очікування суспільства, що й підтверджують соціологічні дослідження щодо довіри населення до поліції. В

таких умовах, задля недопущення нової зневіри населення до поліції, слід здійснити зміни протягом місяців, запровадивши світовий позитивний до-

свід побудови поліції і відмовитися від тривалих експериментів у окремих відділах поліції, що розтягнулися на роки.

Список використаної літератури

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 14.12.2018).
2. Довіра громадян України до суспільних інститутів. Результати соціологічного дослідження / Центр Разумкова. URL: http://razumkov.org.ua/uploads/socio/2018_06_press_release_ua.pdf (дата звернення: 20.12.2018).
3. Волокітенко І. О. Взаємодія поліції та населення — основний принцип підрозділів превентивної діяльності національної поліції України. Key issues of education and sciences: development prospects for Ukraine and Poland 20—21 July 2018. Vol. 2. 2018. С. 10—13.
4. Оверченко Д. Г. Мета, завдання, принципи та функції превентивної діяльності поліцейських відділів масових та охоронних заходів. International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 5(9), Vol. 1, July 2018. С. 12—15.
5. Падалка О. А. Адміністративно-правовий статус Національної поліції України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Харків, 2016. 23 с.
6. Волокітенко І. Адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України // Visegrad Journal on Human Rights. 2016. № 6/2. С. 42—46. URL: http://vjhr.sk/archive/2016_6/part_2/9.pdf (дата звернення: 15.12.2018).
7. Захист прав людини в контексті реформування підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: зб. матер. круглого столу (Україна, м. Київ, 01.06.2017). Київ: Навч.-наук. інст. № 3 Нац. акад. внутр. справ, 2017. 87 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirniki/2017/zbirnyk_mks_01062017.pdf.
8. Про затвердження Положення про Національну поліцію: постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248607704> (дата звернення: 15.12.2018).
9. Сафронов С. О. Організація превентивної діяльності оперативних підрозділів ОВС України. Харківській національний університет внутрішніх справ, 2013. URL: <http://library.ua/m/articles/view/Організація-превентивної-діяльності-оперативних-підрозділів-органів-внутрішніх-справ-України?lang=ua> (дата звернення: 15.12.2018).
10. Департамент превентивної діяльності. Тимчасовий веб-сайт Національної поліції України. URL: <http://old.npu.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/2162814> (дата звернення: 17.12.2018).
11. Про затвердження Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України: наказ МВС України № 123 від 27 листопада 2015 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення: 15.12.2018).
12. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19> (дата звернення: 17.12.2018).
13. Волокітенко О. І. Основні принципи діяльності підрозділів превентивної служби Національної поліції України. Стан та перспективи розвитку адміністративного права України: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 12.10.2016 р.). Одеса: ОДУВС, 2016. С. 96.

Прокопенко А. Ю., Булатин Д. А. Отдельные вопросы осуществления превентивной деятельности Национальной полиции Украины: анализ современных проблем.

Показано собственное видение автора отдельных современных проблем осуществления превентивной деятельности, исходя из собранной информации от полицейских, которые непосредственно осуществляют такую деятельность. Раскрыты проблемные вопросы административно-правового статуса Национальной полиции Украины как субъекта осуществления превентивной деятельности. Рассмотрены отдельные принципы осуществления превентивной деятельности Национальной полицией Украины и освещены расхождения нормативного закрепления с реальным положением такой деятель-

ности. Показано состояние реализации основных принципов деятельности Национальной полиции Украины как субъекта осуществления превентивной деятельности.

Ключевые слова: превенция, превентивная деятельность, административно-правовое регулирование, предупреждение, правонарушения, полиция.

Prokopenko O. Y., Bulatin D. O. Separate Questions of a prevention by the National Police of Ukraine: analysis of current problems.

The actual vision of certain modern problems of preventive activities is shown, based on the information gathered from the police who directly carry out such activities. The main components of the administrative and legal status of the National Police of Ukraine as the subject of preventive activities are revealed. These include: competence; guarantees of preventive action by the National Police of Ukraine; the responsibility of the subjects of the preventive activities of the National Police of Ukraine; the principles on which the preventive action is based on the National Police of Ukraine. The problematic issues of the administrative and legal status of the National Police of Ukraine as the subject of preventive activities are revealed.

It is determined that one of the problems remains the attitude of the police within the structure of the National Police of Ukraine. Thus, the number of violations of the rights of police officers is large, which is expressed in the overtime work of the police, and the lack of payment for overtime work, the lack of time to rest, the solving of the police's financial issues related to the service, etc., alone. The impact of such a situation on the outflow of personnel from the police is noted.

The vision of solving the problem of attracting employees of units that carry out preventive activities to perform non-core functions through structural changes in the departments of the National Police is provided. First, the establishment of a detective service with the merger of the functions of pre-trial investigation with the search. Secondly, reducing the duplication function when similar functions are assigned to different units, for example in the regional departments and departments of the National Police. Third, the introduction into the administrative and legal status of units that carry out preventive activities of change, namely, limiting the possibility of involvement in other activities.

The separate principles of carrying out preventive activities by the National Police of Ukraine are considered and the differences of normative consolidation with the real state of such activity are highlighted. The state of realization of the basic principles of activity of the National Police of Ukraine as a subject of preventive activity is shown.

Key words: prevention, preventive activity, administrative-legal regulation, prevention, offenses, police.